

ಜನಪದ ಕರಕುಶಲ ಹಾಗೂ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಲಾವಿದರಿಗೂ ಇರುವ ಮೂರಕ ಸಂಬಂಧಗಳು: ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಹೊಸ ಮಾರ್ಗ

ವಿಜಯ್ ಆರ್.ಟಿ.

ಪೀಠಿಕೆ

ವಿಜಯ್ ಆರ್.ಟಿ.
ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ
ಕನಾಕಟಕ ಜಾನಪದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ
ಗೌಡಗೋಡಿ
ಹಾರೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆ-ಬೆಂಗಳೂರು
ಮೋ: 9986700032

ಶಿಕ್ಷಣವು ಜನರಿಗೆ ನೈಮಣ್ಯತೆ, ಕೌಶಲ್ಯ ಮತ್ತು ಪರಿಣತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಜನರು ತಮ್ಮ ಸಾಮಾಜಿಕವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮೂರಕವಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕ್ರೇಗೊಳ್ಳಲು ನೇರವಾಗುತ್ತದೆ. ಕರಕುಶಲ ಕಲೆಗಳು ಆಧುನಿಕ ಉದ್ಯೋಗ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಿವೆ. ಜನಪದರ ಜೀವನದೊಂದಿಗೆ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಿದ್ದ ಕುಶಲತೆ ದಿನೇ ದಿನೇ ಉದ್ಯಮ ರೂಪವನ್ನು ಪಡೆದುಹೊಳ್ಳಲ್ತು ಸಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪರಂಪರಾನುಗತ ಕಲೆಗೆ ಚ್ಯಾರಿಟಿ ಬಾರದಂತೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲ್ತು, ಕಲೆಯ ಜೀವಂತಿಕೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಸ್ವಯಂ ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಲ್ತು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ತನ್ನಾಲಕ ನವ ಕುಶಲಕರ್ಮಾಗಳನ್ನು ತನ್ನತ್ವ ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಸುಶಿಕ್ಷಿತರು ಸರ್ಕಾರದ ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನೀಡುವ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಕುಶಲ ಕಲಾ ವಲಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಸಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಷಯ. ಕರಕುಶಲ ವಸ್ತುಗಳು ನೊಡುಗರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತಿವೆ. ಈ ಆಕರ್ಷಣೆಯು ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಮೂಲ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ವಿದೇಶಿಗರನ್ನು

ಸೂಜಿಗಲ್ಲಿನಂತೆ ಸೇಳಿಯುತ್ತಿರುವ ಕರಕುಶಲ ಕಲೆಗಳು ಕಲಾವಿದರ ಬದುಕಿಗೆ ಭದ್ರವಾದ ಆರ್ಥಿಕ ನೆಲೆಗಟ್ಟಿನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿವೆ.

ಕಣ್ಣರೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಕೆಲ ಕಲೆಗಳೂ ಇದೀಗ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಒಂದು ರೀತಿಯ ಮನಶ್ವೇತನವೆಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಗಲಾರದು. ಕರಕುಶಲಿಗಳು ಒಂದೆಡೆ ಕಲೆಗಳ ಮನಶ್ವೇತನ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದರೆ, ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ಸರ್ಕಾರ ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯ ಉತ್ಸಾಹ ತೋರದೆ, ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ನುಣಿಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಕೂಗು ಇನ್ನಿತರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರುವಂತೆ, ಕಲಾವಲಯಕ್ಕೂ ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಾಗಾದಾಗ ಮಾತ್ರವೇ ಕಲೆ ಮತ್ತು ಕಲಾವಿದ ಉಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯ .

ಜನಪದ ಕಲೆಗೂ ಕಲಾವಿದನಿಗೂ ತೀರದ ನಂಬು. ಜನಪದ ಕರಕುಶಲ ಕಲಾವಿದನ ಹಸ್ತ ಕೌಶಲ್ಯದಿಂದ ಮುಂದಿದ ಸೋಮನ ಮುಖಿವಾಡಗಳು, ಹುಲಿಮುಖಿವಾಡ, ಕೆಂಚಣ್ಣ ಮತ್ತು ಕರಿಯಣ್ಣನ ಹರಿಗೆಗಳು, ಹುಲಿವಾಹನ , ವೀರಭದ್ರನ ಹಲಗೆ, ನಂದಿಧ್ವಜ, ಚಮ್ರ ವಾದ್ಯಗಳಾದ ಡೊಳ್ಳು, ಉದು ವಾದ್ಯಗಳು, ತಂತ್ರ ವಾದ್ಯಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಲಾವಿದ ಬಳಸುತ್ತಾನೆ.

ಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಚ್ಯಾತಿ ಬಾರದಂತೆ ಪ್ರದರ್ಶನ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿಕೊಡುವ ಮೂಲಕ ಜನಪದ ಕರಕುಶಲ ಮತ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಲಾವಿದರಿಗೂ ಪರಸ್ಪರ ಮೂರಕ ಸಂಬಂಧಗಳು ಏರ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಪ್ರದರ್ಶಕ ಕಲಾವಿದ ಹಾಗೂ ಕರಕುಶಲ ಕಲಾವಿದರ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಅಂಶಗಳು ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ತನ್ನಾಲಕ ನೂತನ ಉದ್ಯೋಗಗಳ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತಿವೆ.

- ನಾಟಕದ ಸೀನರಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ, ನಾಟಕ ಕಲಾವಿದರ ಕೀರ್ತಿ, ಭೂಜಕೀರ್ತಿ, ಆಭರಣಗಳು, ವಿಗ್ರಹ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕರಕುಶಲ ಕಲಾವಿದ ನಿರ್ಮಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ನಾಟಕ ರಂಗ ಸಜ್ಜಿಕೆಯನ್ನು ಅಣಿಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಕರಕುಶಲಿಯ ಕೈಜಳಕ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ.
- ಸೋಮನ ಮುಖಿವಾಡಗಳು ಹಗುರವಾಗಿರಲೆಂದು ರಕ್ತ ಭೂತಾಳ, ದೇವಭೂತಾಳಿ ಅಥವಾ ಹತ್ತಿಯ ಮರದಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಧಕ್ಕೆಯಾಗದಂತೆ ಮುಖಿವಾಡಗಳನ್ನು ಕರಕುಶಲಿಗ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾನೆ.
- ವೀಜೆ, ತಂಬಾರಿ, ಹಾರ್ಡ್‌ನಿಯಂ, ಕಂಡಾಯ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಕರಕುಶಲಿಗನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಿಂದ ರೂಪಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

- ದಮ್ಮಡಿ, ಗುಮ್ಮಟಕೆ, ಘಟಂ, ತಬಲ, ತಮಟಕೆ, ನಗಾರಿ, ಡೊಳ್ಳು, ತಾರಸಿ, ದುಡಿ, ಹೆಬ್ಬರೆ ಮುಂತಾದ ಚರ್ಮವಾದ್ಯಗಳು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಕರಕುಶಲ ಕಲಾವಿದನ ನಡುವೆ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತವೆ.
- ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಲೋಹದಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಏರಭದ್ರನ ಹಲಗೆ, ಕತ್ತಿ, ಗುರಾಣಿ, ನಡುವಿನ ಡಾಬು, ತೋಳುಬಂಧಿ, ಕಡಗ, ಕರೀಟ, ಮುಂಗೈ ಒಡವೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಸಹ ಕರಕುಶಲ ಕಲಾವಿದ ತಯಾರಿಸುವ ವಸ್ತುಗಳೇ ಆಗಿರುತ್ತವೆ.
- ದೇವರ ಮುಖವಾಡಗಳು, ಅಭರಣಗಳು, ದಂಡ, ಪೂಜಾ ಕುಣಿತದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ದೇವರ ಉತ್ಸವ ಮೂರ್ತಿ, ಕಳಸ, ಗೆಜ್ಜೆ ಸರ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು.
- ಉರ ಹಬ್ಬಗಳಂದು ಪ್ರದರ್ಶನಗೊಳ್ಳುವ ಹುಲಿವಾಹನ, ಹುಲಿಯ ಮುಖವಾಡ, ಗಾರುಡ ಗೊಂಬೆಗಳು, ಏರಭದ್ರನ ಅಭರಣಗಳು ಹಾಗೂ ಇತ್ತಿತರ ಮುಖವಾಡಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ.
- ಸಿನಿಮಾದಿಂದ ಪ್ರೇರಿತವಾದ ಕಲಾವಿದ ಏರಬಾಹುವಿನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಲೆಯಾಗಿ ಮಾಪಾಡು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಗಣೇಶೋತ್ಸವ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡುತ್ತಿರುವುದು ರಾಮನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಆ ಪಾತ್ರಧಾರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಒಡವೆಗಳು ಹಾಗೂ ವಿಗೋಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಕರಕುಶಲ ಕಲಾವಿದರು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಭವಿಷ್ಯದ ಮುನ್ನಂದಾಜು: ಸಮಾಜದ ವಿವಿಧ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಬಹುದಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಅಂದಾಜಿಸಲು ಮುಂದಾಗಬೇಕು. ಕರಕುಶಲ ವಸ್ತುವಿನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಾಗುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಮತ್ತು ಈಗಿನ ಅಂತರಂಶಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಭವಿಷ್ಯದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಹೇಗೆರಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಅಂದಾಜಿಸಿದಾಗ ಕರಕುಶಲ ಕಲಾವಿದರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳಿಗೆ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಕಾರದ ಹೊಸ ಹೊಸ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಆಧುನಿಕ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದಾಗಿದೆ.

ಕರಕುಶಲ ಕಲೆಯ ತರಬೇತಿಯು ಜನರಿಗೆ ನೈಮಣ್ಯತೆ, ಕೌಶಲ್ಯ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಜನರು ತಮ್ಮ ಸಾಮಾಜಿಕವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ತನ್ನಾಲಕ ಸಾಮಾಜಿಕ

ಸುಧಾರಣೆಯಾಗುವುದಲ್ಲದೇ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಬೌತಿಕ ಬಂಡವಾಳದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಬಹುತೇಕವಾಗಿ ಮಾನವ ಬಂಡವಾಳ ಸಂಚಯನವನ್ನು ಆಧರಿಸಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮಾನವ ಬಂಡವಾಳವು ಬೌದ್ಧಿಕ ಬಂಡವಾಳಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನವ ಬಂಡವಾಳದ ಸಂಚಯನವನ್ನು ಕೌಶಲ್ಯಯುತವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ ಪ್ರಚಾರ ನಿರುದ್ಯೋಗದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಿರಾರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾನವ ಬಂಡವಾಳ ಹೊಂದಿರುವ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೌದ್ಧಿಕ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಹೇಳು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಕರುತಲ ವಸ್ತುಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು. ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಜನರನ್ನು ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮೂಲಕ ಅವರ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತವೆ. ಆದಾಯದ ಹೆಚ್ಚಳದ ಮೂಲಕ ಅನುಭೋಗದ ಪ್ರಮಾಣ, ಜನರ ಜೀವನಮಟ್ಟವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಬಡತನ ನಿರಾರಿಸಬಹುದು.

ಉಪಸಂಹಾರ

ಕಲೆ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗ ಅಧವಾ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಕಲೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಎಲ್ಲ ಉದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಕಲೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವುದನ್ನು ಮನಗಾಣಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಕರುತಲ ಕರ್ಮಿಗಳು ಇಂದಿಗೂ ತಮ್ಮ ಹಸ್ತ ಕೌಶಲ್ಯದಿಂದ ಸಾಕಾರಗೊಳ್ಳುವ ಕಲೆಗಳ ಘನತೆ ಹಾಗೂ ಅಸ್ತಿತ್ವಗಳೆರಡನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವುದು ಸಂತಸದ ವಿಷಯ.

ಭೂ ಹಿಡುವಳಿ ರಹಿತ ಗ್ರಾಮೀಣ ಯುವಕರು ನಗರಗಳಿಗೆ ಆಕರ್ಷಿತರಾಗಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ, ಸೇವಾಕ್ಷೇತ್ರ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರೆಯವ ಪರಿಸರ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಲು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳತ್ತ ವಲಸೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಕೃಷಿಯೇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾದ ಕರುತಲ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯ ಮುನ್ದುಡಿಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಬೇಕು. ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಶಲ ಕಲೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಧನ ಮತ್ತು ಸಾಲದ ಮಾರ್ಪಣಕ್ಕೆ, ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವಿಕೆ ಮೊದಲಾದವರು ಅಶ್ವಗತ್ಯವಾಗಿವೆ. ತನ್ನೂಲಕ ಆಧುನಿಕತೆಗೆ ತೆರೆದುಕೊಂಡು ಕರುತಲೆಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸುಧಾರಿಸುವಲ್ಲಿ ಈ ಕರುತಲ ಕಲೆಗಳ ಉಪಯುತ್ತತೆ ಮಹತ್ವದ್ದು ಎನಿಸುತ್ತದೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನಾ ಗ್ರಂಥಗಳು

೧. ಮೈ. ಎ.ವಿ. ನಾವಡ (ಸಂ) ಕನಾಂಟಕ ಸಂಶೋಧನಾ ಜಾನಪದ (೨೦೧೪) ಕನಾಂಟಕ ಜಾನಪದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ರಾಜಾ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್, ನಂ. ೫೬, ೪ನೇ ಕ್ರಸ್, ಲಾಲ್‌ಬಾಗ್ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦೦೭೯.
೨. ಬೆನಕನಹಳ್ಳಿ ಜಿ.ನಾಯಕ್, ಕನಾಂಟಕದ ಕಲೆಗಳು ಸಂಪುಟ-೨ ಕರ್ಕುಶಲ ಕಲೆಗಳು (೧೯೮೯), ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, ಪಂಪಮಹಾಕವಿ ರಸ್ತೆ, ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦೦೧೮.
೩. ಹೆಚ್.ಆರ್. ಕೃಷ್ಣಯ್ಯಗೌಡ (ಲೇ) ಕನಾಂಟಕ ಆರ್ಥಿಕತೆ (೨೦೧೪) ವಿದ್ಯಾನಿಧಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಸ್ವೇಷನ್ ರೋಡ್, ಮಹೇಂದ್ರಕರ ಸರ್ಕಾರ್ ಹತ್ತಿರ, ಗದಗ-೫೮೫೧೦೧.